

PSSA: Wat houdt het in?

De aanduiding 'Particularly Sensitive Sea Area' (PSSA) of 'bijzonder kwetsbaar zeegebied' betekent dat de IMO de noodzaak tot speciale bescherming van een ecologisch, sociaal-economisch of wetenschappelijk belangrijk gebied erkent. Voorwaarde voor de aanwijzing is dat het gebied kwetsbaar moet zijn voor de invloed van internationale scheepvaart.

De richtlijnen die gelden voor de aanwijzing van een gebied als Particularly Sensitive Sea Area (PSSA) zijn opgenomen in resolutie A.927(22) van de IMO, Richtlijnen voor de aanwijzing van speciale gebieden krachtens MARPOL73/78 en Richtlijnen voor de identificatie en aanwijzing van bijzonder kwetsbare zeegebieden. Daarbij moet aan de volgende eisen worden voldaan:

- Het gebied moet voldoen aan ten minste een van de volgende criteria:
 - ecologische waarde, bijvoorbeeld een uniek of zeldzaam ecosysteem, diversiteit van het ecosysteem, kwetsbaarheid voor natuurlijke aantasting of aantasting veroorzaakt door menselijke activiteiten;
 - sociale, culturele en economische criteria, zoals het belang voor toerisme of recreatie;
 - wetenschappelijke en onderwijskundige criteria, zoals biologisch onderzoek of historische waarde.
- Een risicobeoordeling ten aanzien van de effecten van internationale scheepvaart.
- Er moet een voorstel zijn gedaan tot het nemen van gerelateerde beschermingsmaatregelen, waaronder maatregelen ten aanzien van scheepsroutes en de installatie van Vessel Traffic Services (VTS)-systemen, of andere maatregelen die binnen de competentie van de IMO vallen. Indien dergelijke maatregelen niet worden voorgesteld, moet het verzoek vermelden welke beschermingsmaatregelen er al zijn genomen. Dit was het geval bij de aanvraag voor de Waddenzee.

Betrokken nationale overheidsinstanties

DENEMARKE
Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København
Denemarken
Telefoon: +45 (0)39 47 20 00
E-mail: sns@sns.dk

DUITSLAND
Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen
Dienstszitz Bonn
Postfach 20 01 00
53170 Bonn
Duitsland
Telefoon: +49 (0)228 300-0
E-mail: buergerinfo@bmvw.bund.de

NEDERLAND
Ministerie van Verkeer en Waterstraat
Directoraat Generaal voor Water
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
Telefoon: +31 (0)70 351 9330
E-mail: s.schikhof@dgw.minvenw.nl

Meer informatie:

Common Wadden Sea Secretariat (CWSS)
Virchowstr. 1
26382 Wilhelmshaven
Telefoon: +49 (0) 4421 - 910814
e-mail: reineking@waddensea-secretariat.org
www.waddensea-secretariat.org

Uitgegeven door CWSS, Wilhelmshaven, 2003
Fotografie: K.-E. Heers, H. Hut, M. Stock, L.M. Rasmussen
Ontwerp en druk: Drukkerij PLAKATIV, 26209 Kirchhatten, Duitsland

Waarom de Waddenzee als PSSA ?

Een PSSA wordt om twee redenen door de IMO aangeduid als een gebied dat speciale bescherming nodig heeft. Ten eerste om het ecologische, sociaal-economische of wetenschappelijke belang van het gebied en ten tweede om de door de internationale scheepvaart veroorzaakte risico's. De Waddenzee is met haar bijzondere, uiterst dynamische getijden een ecosysteem van wereldbelang, dat snel te lijden heeft onder de invloed van menselijke activiteiten, en met name die van de internationale scheepvaart. De aangrenzende Noordzee is een van 's werelds drukst bevaren wateren.

De aanwijzing als PSSA betekent dat de Waddenzee wordt erkend als een uniek natuurgebied. Het is de recentste maatregel die de landen rond de Waddenzee hebben genomen om het gebied te beschermen. De aanduiding PSSA zal ook verschijnen op zeekaarten. Met de aanwijzing wordt een belangrijk signaal afgegeven aan de internationale scheepvaart. Men zal zich beter bewust worden van de bijzondere kwetsbaarheid van het gebied voor de effecten van de scheepvaart. In die zin helpt de aanwijzing in het streven naar een betere bescherming en een duurzaam gebruik van het gebied.

De Waddenzee: een uniek natuurgebied

De Waddenzee is met haar bijzondere, uiterst dynamische getijden een ecosysteem van wereldbelang. Nederland, Duitsland en Denemarken hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor het gebied. Het ecosysteem van de Waddenzee omvat duinen, stranden, estuaria, baaien, kwelders, zandbanken, slikken, getijdengeulen en eilanden die het gebied afscheiden van de rest van het kustgebied. Verder leven er in de Waddenzee vele vogels, zeehonden, schelpdieren en vissoorten.

Het ecosysteem van de Waddenzee staat in verbinding met de aangrenzende Noordzee en is in ecologisch, sociaal-economisch, wetenschappelijk en cultureel opzicht uniek. Samen met de Noordzee (tot de dieptelijn van 20 m) vormt de Waddenzee één systeem. In het vrijwel gesloten systeem van de overgangszone tussen de Waddenzee en de Noordzee vindt sedimentuitwisseling plaats. Dit maakt de Waddenzee kwetsbaar voor de invloed van de internationale scheepvaart en andere activiteiten.

Scheepvaart in de Noordzee

In het gebied dat direct aan de Waddenzee grenst, bevindt zich een aantal grote, internationaal belangrijke havens, die van economisch belang zijn voor de gehele regio. Daarnaast is er een aantal kleinere havens met veerdiensten en aanvoerroutes over de Waddenzee, die belangrijk zijn voor het toerisme, de bevoorrading van de eilanden en maritieme installaties. Het economische belang van de zeehavens blijkt vooral uit het grote volume van verscheepte goederen. De toegankelijkheid van de havens in combinatie met de doorvoer naar Scandinavië en de Oostzee maakt het zeegebied voor de Nederlandse, Deense en Duitse kust een van de drukst bevaren gebieden ter wereld. Het gebied wordt verder gekenmerkt door veranderlijke, soms ongunstige weersystemen zoals harde wind, hoge golven en beperkt zicht. Ondanks de vooruitgang die is geboekt op het gebied van de scheepsveiligheid en de maatregelen die het gebied moeten beschermen tegen vervuiling, blijft de scheepvaart een risicobron voor aantasting van de Waddenzee en het aangrenzende kustgebied.

Maatregelen ter bescherming van het Waddenzeegebied

Er is al een uitgebreid pakket maatregelen van kracht die de Waddenzee en de aangrenzende Noordzee moeten beschermen tegen de invloed en risico's van de scheepvaart, waaronder nationale en internationale regelgeving en regelgeving van de EU. De Noordzee is onder meer aangewezen als Speciaal Gebied volgens het Internationale Verdrag ter Voorkoming van Verontreiniging door Schepen (MARPOL-verdrag 73/78, bijlage I en V), dat gericht is op de bestrijding van vervuiling door olie en afval. Ook bestaan er verplichte routes voor schepen die gevaarlijke stoffen vervoeren en zijn er rapportageverplichtingen voor schepen.

De aanwijzing van de Waddenzee als PSSA wordt beschouwd als een erkenning van het uitgebreide pakket bestaande beschermingsmaatregelen die zijn voortgevloeid uit maatregelen van de afzonderlijke landen, de IMO of de EU. Daarom werd er niet om aanvullende, gerelateerde beschermingsmaatregelen van de IMO gevraagd.

The A Particularly Wadden Sensitive Sea Area Sea (PSSA)

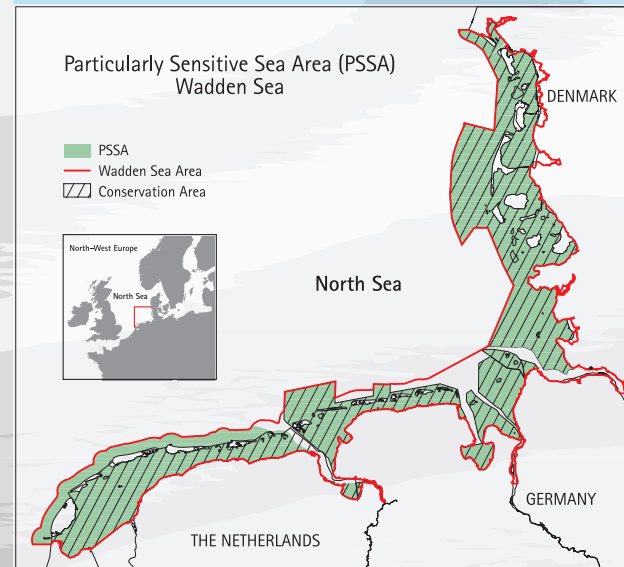
De Waddenzee als bijzonder kwetsbaar zeegebied

Aanwijzing van de Waddenzee als PSSA

In oktober 2002 werd de Waddenzee op gezamenlijk verzoek van Denemarken, Duitsland en Nederland aangewezen als bijzonder kwetsbaar zeegebied, in het Engels aangeduid als Particularlyly Sensitive Sea Area (PSSA). Deze status kreeg de Waddenzee van de International Maritime Organization (IMO), de VN-organisatie die verantwoordelijk is voor de wereldwijde regelgeving op het gebied van de scheepvaart.

Het gaat om het deel van het Waddenzeegebied dat het nationale park in Duitsland en de beschermde natuurgebieden in Denemarken en Nederland omvat, met een oppervlakte van ongeveer 13.000 km². De belangrijkste scheepvaartroutes vallen eruiten. De aanwijzing als PSSA leidt niet tot beperking van de scheepvaart of het gebruik van havens in de Waddenzee, maar beoogt meer bewustzijn te creëren voor veilig scheepvaartverkeer.

De andere PSSA's

De Waddenzee is het vijfde gebied ter wereld dat als PSSA wordt aangewezen, het eerste PSSA in Europa en het eerste gebied dat de status krijgt op aanvraag van drie landen.

De andere PSSA's zijn:

- het Great Barrier Reef, Australië (1990);
- de Sabana-Camagüey Archipelago, Cuba (1997);
- Malpelo Island, Colombia (2002);
- het gebied rond de Florida Keys, Verenigde Staten (2002).

